

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Cena prenumeraty: Miesięcznie z przesyłką pocztową 4 odosłaniem do domu 75 mk. Dla odbierających pisemno na miejscu 70 marek. Cena pojedynczego numeru 3 marki.

Ceny ogłoszeń: Za wiersz petytowy jednolitej na 1 kolumnie 15 marek, na II i III kolumnie 12 marek, na IV kolumnie 10 marek. Drobne ogłoszenia po 1.50 fen. za wyraz. Najtańsze ogłoszenie 15 marek.

Redaktor lub jego zastępca przyjmuje interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10—2 po poł. Reklamów nadesłanych redakcja nie zwraca.

Adres Redakcji i Administracji: CZĘSTOCHOWA, ul. Panny Marii Nr. 38. Telefon Nr. 50. Skrzynka pocztowa Nr. 45

Na zasadzie uchwał Zjazdu Związku Prasy Prowincjalnej **wszystkie komunikaty instytucji prywatnych i społecznych podlegają opłacie.**

Teatr „ODEON”.

SENSACJA!

Olbryzi 2 godzinny program!

SENSACJA!

„PROKURATOR”

Wstrząsający dramat z życia rosyjskiego w 5-ju aktach.

W wykonaniu najwybitniejszych artystów **Teatru Stanisławskiego w Moskwie.** W roli tytułowej słynny ze swej gry

J. Mozzuchin z udziałem znanej ulubienicy Publiczności **G. Lisenko.**

Program od czwartku 28 do niedzieli 31 Października 1920 r.

NAD PROGRAM:

„LEGENDA O ŻŁOTYM SMOKU”

Dramat w 3-ach aktach z udziałem najmłodszej artystki świata genialnej 5-cio letniej **MARY OSBORNE.**

Poszukując mieszkania składającego się

z 3 do 5 pokoi z kuchnią i wygodami.
Wiadomość w „Gońcu”.

Bolszewizm włoski

Mowa Giolittiego o ruchu robotniczym.

Pośredniczące stanowisko ministra Giolittiego w sporze między robotnikami a pracodawcami, zakończonym kompromisową ustawą o robotniczej kontroli w fabrykach, — wywołało burzę w senacie włoskim i szereg przemówień, wymierzonych przeciwko rządowi.

Na pierwszym posiedzeniu senatu wystąpił z wielką przemową Dante Ferrari, przedstawiciel wielkiego przemysłu włoskiego, zrzucając ministrowi Giolittiemu, że rząd zgodził się, względnie ustąpił, w sprawie przemysłowego zajęcia fabryk i że polityka rządu przez bierność i uległość zapoczątkowała fazę ciężkich przesilen społecznych.

Na wszystkie zarzuty odpowiedział prezydent ministrów Giolitti obzernym przemówieniem, które podejmy w strzeżeniu:

Giolitti uzasadnił tezę, że Włochy przechodzą obecnie głębokie przeobrażenia społeczne i że czwarty stan zaczyna dochodzić do władzy.

Prawo do strajku, uznane w drodze ustawowej w roku 1902, stanowiło pierwszy etap wzmocnienia wpływu klasy robotniczej. Prawo to pociągnęło za sobą znaczny wzrost płac Propaganda, praca dziona w okopach wojennych i liczne przyznanie, które poczyniono robotnikom podczas okupacji, stęły się podstawą nowych nadziei i nowych żądań. Ziemia dla chłopów, fabryki dla robotników — oto były naczelnne hasła kilku poważnych partii politycznych we Włoszech. Z drugiej strony wojna doprowadziła do zorganizowania się wielkiego przemysłu, pracującego przeważnie dla jednego klienta, którym było państwo. Państwo dostarczało sukienki, dawalo salicilki w gotówce i wykupywało wytwory produkcji za pomocą cerer; przedsiębiorcy nie mieli więc żadnego interesu w ograniczaniu płac robotniczych.

Po ukończeniu wojny stęło się to, co

musiało nastąpić. Robotnicy metalurgiczni żądają podwyższenia płac, których przemysłowcy nie chcą im przyznać. Robotnicy upierają się przy swoim żądaniu, a przedsiębiorcy, wbrew ostrzeżeniom rządu, zarządzili lokaut. Czy można było ewakuować przy pomocy wojska fabryki zajęte przez robotników? Chodziło przecież o 600 fabryk, zatrudniających pół miliona robotników. Zarządzenie takie znaczyłoby wojnę domową i rewolucję. Rząd wybrał drogą pokojowego rozwiązania i zrobił kompromis. Gdybym — mówił Giolitti — zarządził przymusową ewakuację zajętych fabryk, równałoby się to w praktyce wyrokowi śmierci przeciwko tym obywatelom, którzy popełnili przestępstwo nie karane śmiercią, gdyż nie można było inaczej wypędzić robotników z fabryk, jak przy użyciu karabinów maszynowych i armat.

W związku z przemówieniem Giolittiego należy zaznaczyć, że konflikt między robotnikami a przedsiębiorcami stęła się zmniejsza i robotnicy dobrowolnie opuszczają fabryki!

Natomiast wzrasta ser orzutnie ruch wśród robotników rolnych i uboższych chłopów, przybierając naprzykład na Sycylii ogromne rozmiary. Samowolne zajęcia wielkich dóbr są na porządku dziennym. Dotąd należono około 2 tysiące wielkich posiadłości, które zostały zabrane przez chłopów. Właściciele wielkich dóbr, na kongresie w Palermo powzięli uchwałę protestującą przeciw stanowisku rządu i posłów i wybrali komisję, która ma wejść w porozumienie z przywódcą ruchu rolnego.

Dlaczego gen. Żeligowski zajął Wilno?

Gen. Żeligowski, który na czele dywizji białorusko-litewskiej wkroczył do Wilna, aby uwolnić ten przestery gród polski od krwawych oprawców bolszewickich, zgnęających się w okrutny sposób rękami swych wybrańców nad bezbronną ludność polską, w odezwie swej do ludności Litwy Środkowej osmaśnia, że rząd bolszewicki zajął tę ziemię, aby zaprowadzić w niej krwawe rządy bolszewickie, a tylko ustępując pod naciskiem wojsk polskich, ustąpił ja rządowi kowieńskiemu. Postąpiono tu z ludnością tak jak z towarem lub sprzętem. I chociaż, jak mówi dalej odezwa, obrońcy Wilna wojny z państwem litewskim nie chcą, a z narodem litewskim (pragnącym w zgodzie i porozumieniu, to nie dopuszczają jednak, aby wbrew woli ludności z rąk cwałecznego wroga Polski i

Litwy narodowy rząd litewski obejmował władzę nad polskiem Wilnem. Natomiast „według swej woli, według istotnych potrzeb ludności określony los naszej ziemi, postanowimy sami, jaki ma być u nas rząd i jaki będzie nasz stosunek do Polski i do Litwy kowieńskiej”.

Powstała narazie w porozumieniu władzy wojskowej i miejscowymi czynnikami politycznymi Tymczasowa Komisja

Rządząca na obszarze ziemi, nieprawie przez bolszewików rządowi kowieńskiemu przyznanych, stawia sobie za zadanie zwołanie przedstawicieli kraju w Wilnie, który w imieniu całej ludności objawia swoją niezmiernie nieskrępowaną wolę i o przyszłych losach, teje ludności postanowia. W ręce tej prawowitej władzy gen. Żeligowski złoży obronę interesów Wileńszczyzny.

Trzy gminy olsztyńskie dla Polski

Warszawa 27 | 10. Uchwałę Rady ambasadorów przyznane zostały Polsce trzy gminy ziem. olsztyńskiej Klein—Leden-

stein, Klein—Notern i Grochen, położone wzdłuż granicy województwa pomorskiego.

Prusy wschodnie pomagają Litwie

Gdańsk 27 | 10. Tutejszy organ socjalistów niezawisłych podejmo wiadomość, że w Prusach wschodnich powstała nowa organizacja polityczna przy zupełnym biernym zachowaniu się rządu. **Odbijają się tam silne ugrupo-**

wsnia wojskowe, jak również rozwija się tam tajna organizacja militarna.

Ponieważ w Prusach wschodnich ilość wojska jest dostateczna, oddziały te wysyłane są na Litwę.

Roziuchy i zaburzenia w Anglii.

Bezylea. „Baseler Anzeiger” donosi, że rząd angielski zarządził **militaryzację kolei żelaznych** Linje wiodące do Edinborough już przesyły pod zarząd wojskowy.

Londyn. Wedle doniesień z Irlandji, wiadomość o śmierci burmistrza miasta Cork, wywołała w kraju wielkie wzburzenie. — W Dublinie władze nie nadeszła w chwili, gdy w urzędzie burmistrza przeprowadzono rewizję. — W mieście tysiące mieszkańców przywdziały czarne opaski. W Belfastie przyszło do niepokojoj. Po-

licja londyńska zabrałta zgromadzeń w okolicy wjeścia Brighton.

Wedle doniesień korespondenta „Martina” z Londynu, znajdują się jeszcze w więzieniu w mieście Cork 9 strajkistów, którzy od 76 dni prowadzą głodówkę. Oprócz burmistrza miasta Cork zmarł jeszcze jeden z głodujących, nazwiskiem Murphy.

Wiedeń. Z Indji donoszą, że w związku ze strajkiem węglowym w Anglii wybuchły wśród tamtejszej ludności krwawe roziuchy.

Prasa białoruska o akcji gen. Żeligowskiego.

Ozwiając sprawę utworzenia w Wilnie Tymczasowej Komisji Rządzącej Litwy Środkowej, „Białoruskoje Słowo”, organ Białoruskiej Komisji w Grodnie wyraża się z uznaniem o akcji i plew-szych krokach gen. Żeligowskiego.

Dotąd — czytamy w artykule p.r. „Wileńska zagadka”, mieliśmy jedynie słowa, którym przedstawili wierszy. — Teraz narzeczcie nam czyn, którego oddawna oczekiwaliśmy. — W mieście Ojczyzna nasza czeremnie czekała od swych synów obrony. Synowie zaś bronili Moskwę,

cy nawet Kowna, dodawali sławy Warszawie, a o własnej Ojczyźnie, którą już Mickiewicz kazał nam kochać zapomnieć.

Czy tylko zrozumieją oni wagę obecnej historycznej chwili, w której wielka idea Litwy historycznej domaga się realizacji. Zrealizowanie tej idea może doprowadzić do równowagi Wschód Europy jest ono jedynym trwałym sposobem rozwiązania sprawy współzycia ludności białoruskiej, litewskiej i polskiej, zamieszkującej tereny Litwy historycznej.

Realizacja planu odbudowy Litwy historycznej zależy od tego, czy obecni kierownicy wileńscy potrafią stanąć na guncie niepodzielności państwowej dawnego, Wielkiego Księstwa Litewskiego,

Teatr PARYSKI

?? Przyczyna bolszewizmu ??

Dramat historyczny z czasów panowania CARA MIKOŁAJA II, w dwóch serjach, odsłaniający kurtynę z życia zakulisowego Wielkich Książąt, przedstawiający przyczyny bolszewizmu p. t.

TANIEC NA WULKANIE

SERJA I-sza.

Wielki Książę i życie jego w Paryżu.

Program: od środy 27 do soboty 30 października włącznie

Wojskowe Kino

„Legun”

Ceny miejsc: Krzesło 15, łoże 18 mk.
kolonizacje do krzesła 10 mk.

„Błędne drogi miłości...”

Nad program: POŁÓW RYB (natura).

Dramat współczesny
w 5-ciu aktach
z Marją Madeleine
w roli głównej.

Kino-teatr „NOWY”

Dziś !!

H-ga Aleja № 43.
Od Poniedziałku 25 b. m. aż do odwołania

Pierwszy raz w Częstochowie

OSTATNIA PELOTA

Dramat fantastyczny na tle tajemniczych potęg księżycy w 4 wielkich częściach.

Część 1. Paweł jest niezmożnym studentem Uniwersytetu, — 2. Paweł zapomniał o nocnej przygodzie. Pracując gerliwie, czytając folianty biblioteki, — 3. Potem był Sinesium, jednym z przywódców rewolucji francuskiej, — 4. Nazajutrz.

Nad program: KRONIKA WOJENNA № 1.

Orkiestra powiększona pod kierunkiem p. H. RAPPAPORTA.
Ceny miejsc: Krzesło 15 mk., Łoża 20 mk.

Dr. Wl. Kahl
choroby kobiece, akuszerja, wewnętrzne
Przyjmuje od 1-ej do 4-ej
ul. Dąbrowskiego 6 (Szkoła) II piętro.

Dr. Stefan Kon
specjalność
akuszerja i choroby kobiece
Ul. Kościuszki 10.

Odciski, brodawki
szybko usuwa
„VEROL”

z kugielkiem
sprzedaż we wszystkich aptekach i składach
aptecznych. Skład główny: Hurtownia
Właściciel Aptek.

Dr. J. Fajman
b. Asystent Kliniki Uniwersyteckiej
Profes. Neissera
Specjal. Choroby skorne i weneryczne
Przyjmuje od 4 do 7.
ul. Piłsudskiego 9 (Dojazd) I piętro.

**Krawiec Damski
SZUBSKI**
II Aleja 39.
Przyjmuje futra pelty i kostjomy.

Zawiadomienie!
Zarząd Stowarzyszenia restauratorów zawiadamia swych członków o składaniu koncesji, na otrzymanie kontyngentu wódek na miesiąc Listopad, takowe należy złożyć do dnia 30 Listopada do restauracji przy hotelu „Victoria”.

Oszczędzić pieniądze
może każdy na: bupnie płócien, barchanów, flanel, ręczników, prześcieradeł, chustek, jesionek i innych zimowych towarów na suknie i bluzki gdyż najtaniej takowe sprzedaje
J. RZĄSIŃSKI, Kościuszki 19a
Jewa oficyna II-e wejście.

Potrzebni natychmiast:

Inżynier ruchu

z średnim wykształceniem technicznym i kilkoletnią praktyką w odlewniach żelaza (specj. odlewy cienkościenne) i emaljniach jako asystent dyrektora technicznego;

Książkowy najmu

samodzielny, z kilkoletnią praktyką jako szef biura najmu. Łaskawe zgłoszenia uprasza się przestać pod adresem:
Herzfeld & Victorius, Tow. Akc.
w Grudziądzu (Pomorze).

Sprawozdanie zebranych pieniędzy od wycieczek z Górnego Śląska

a mianowicie:
Oleśno (przewodn. Ant. Mejewski, Krzysztoporski, Włodzimierz Sulezyński), Micholowice, Nikisz od T-wa Polek, Michalkowice od T-wa Polek, Giszowice (przewodn. Muc, Jan Urbaniec), Brzeziny (przewodn. Franc. Podziemiński), Siemianowice (przewodn. Jan Pyry), Rybnik, Strzelce (przewodn. Wójcik), Świętochowice, Królewska Huta (przewodn. Karol Noszlik, Jan Musiałski), Szopienice (przew. Tadeusz Klonowski), Janów (przewodn. Walerij Jerzykiewicz, ks. Jan Sliwka, Filipka, Malchers, Tyzka).

Ogółem: Mk. p. 1002,50 fen.
Mk. niem. 1142,-
Mk. 25,70 bilion
Zarząd Polskiego Białego Krzyża, Koło Opiek, w Częstochowie, składa wszystkim ofiarodawcom serdeczne „Bóg zapłać”.

DRUKARNIA F. D. Wilkoszewskiego

WYKONYWA:
AFISZE, PROGRAMY, KWITARIUSZE, TABELLE, PAPIERY LISTOWE, KOPERTY, RACHUNKI, ZAWIADOMIENIA SŁUBNE, LISTY ZAŁOBNE, KLEPSYDRY, CYRKULARZE, USTAWY, SPRAWOZDANIA, DYPLOMY, BROSZURY, DZIELA, KSIĄŻKI DO NABOZENSTWA, BILETY WIZYTOWE, ORAZ WSZELKIE DRUKI DLA INSTYTUCJI PAŃSTWOWYCH SPOŁECZNYCH I PRYWATNYCH.

Lekarz-Dentysta
Michał Grejniec
ul.ca Panny Marii № 10.
Telefon 350.
Przyjmuje codziennie od 9-11 i od 5-7 wiecz.

Zbiórka broni.

Dowództwo Garnizonu m. Częstochwy zwraca się do Szan. społeczeństwa z apelem składania broni, amunicji i wszelkich materiałów wojskowych do dn. 29. X. b. r. Po wyżej wskazanym terminie, każdy u kogo znaleziona zostanie amunicja, broń lub jakikolwiek materiał wojskowy oddanym zostanie do odpowiedzialności sądowej
Wszelkie materiały należy składać w Dowództwie Placu m. Częstochowy, III Aleja L. 53.

(-) ELIASZEWICZ.
Pułkownik i Dowódca Garnizonu.

Zadajcie wszędzie!

Bibulki antynikotynowej najlepszej jakości do papierosów
„ALTESSE”
Przedstawicielstwo
Hurtowy Skład Papieru
KATZ I PRUSICKI
w Częstochowie, II Aleja 22 (w podwórzu)
Telefon 257.

Ważne dla wójtów!
Druki dla kasgminnych są na składzie w Drukarni
F. D. Wilkoszewskiego.

Prosimy o uregulowanie prenumeraty.

Zgubiono w
Wyczerach Górnych paszport rosyjski kartę powołania wydaną przez P. K. U. w Częstochowie kartę Związkową wyd. na imię Jana Wypycha oraz gotówkę 900 mk.

Zgubiono
patent 3-rj kategorii wydany na imię N. A. Horowicz Aleja 12.

Zgubiono
paszport i metrykę wyd. na imię Woszczała Stanisława.

Panna
lat 28 blondynka przy stojna progaie znalazła korespondencję z młodym człowiekiem w celu ratymoni. I tym Pierwszeństwo mają wojskowi! Urzędnicy kolejni! Zgłoszenia pisemne do Red. Gonca pod „Venus”

Kto
ma do sprzedania, lub pragnie nabyć: dom, wieś, gospodarstwo, o wód, pas. tora itp. kto szuka, analize, zapomni potrzebuje, kto szuka pracy, lekcji korepetycji, kto potrzebuje pracownika, rzemieślnika, pracowniczki, kasjerki, ekspedientki, studentki, wójt, nego, stróża i t. p. niech poda ogłoszenie w Goncu Częstochowskim a będzie najtaniej i najskuteczniej załatwiony

Zgubiono
paszport rosyjski legitymację i książeczkę Związkową wyd. na imię Józefa Haradzińskiego.

Sprzedam
konią Dąbrowskiego
№ 11 Handel Win skł. skł.

Zgubiono
paszport dawicko Makajmijana Konhina proszę odnieść I Aleja Nr. 12.

Samochód
ciężarowy do wywożenia, w Warszawie, Ogródowa Nr. 28 u portiera.

Tanie
I dobre obrazy Świątka i kolacje Jasnogórska 17 róg Szkołnej partier.

Zgubiono
pieniężce w przejeździe I Aleji I do stacji. Uprasza się łaskawe go znaleźć o zwrot biednemu wyrobnicowi wiza na drogę 1000 mk.

Naitaniej
Ziurnale w H. up. t. w. w magazynie ubiorów I Aleja 2